

ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗುವ ನಾನು ಹಸಿದೊಂದು ಜೀವಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಲೂ ಅನರ್ಹಳಿಂದ ಮೇಲೆ ಬದುಕಿದ್ದೇನು? ಅರ್ಬುದ ನೆಗೆದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಾಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ನೆನದು ಬಂಡೆ ಮೇಲಿಂದ ಜಿಗಿದೇ ಬಿಟ್ಟಳು. ನೆಲಕ್ಕೆ ಮಂಜು ಇಳಿದಂತೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಇಳಿದಳು. ನಾನೇಕೆ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ? ಹೂವಿನಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡವರಾರು? ಅವಳ ಕರುಳು ಮಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಾಡಿನ ಜರಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಬಂದಂತಿದ್ದ ತಾಯಿ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ!

ಹುಲಿಗಳ ನೋಟ ಗೋವುಗಳತ್ತ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ-ಅರ್ಬುದ ಸಾಹೋದರ್ಬುದ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರ ಮಾತುಗಳು ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಎದೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ಅರ್ಬುದನ ಕಂಡ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಗೆ ಕಂಬನಿಯ ಹೊರತು ಹಾದಿಗಳಿಲ್ಲ, ಹುಲಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿ ಮನದ ಭಾರ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವಳಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

‘ಏಕೆ... ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ, ನೀನುಂದು?’

ಅರ್ಬುದ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ‘ನೀನು ಹಾಲುಣಿಸಹೋದ ಮೇಲೆ ಮರಕಡಿದ ಜನರಾಡುವುದು ಕೇಳಿದೆ, ನೀನು ದೇವತೆಯಂತೆ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ದೇವರಿವೆಯಂತೆ.’

ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ‘ಹೌದು ನನ್ನ ಮುಂದೆಯೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದೆ, ಕೀವು-ರಕ್ತದೊಂದಿಗೆ ವಿಪರೀತ ನೋವು ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಯಾವ ಅತ್ತಿನಿ ದೇವತೆಯೂ ನನಗೆ ಉಪಚರಿಸಿಲ್ಲ, ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇಂಚಿಂಚಾಗಿ ಹೀರುವ ನೋಣಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮೈಕೊಡವಿಯೋ... ಬಾಲದಿಂದಲೋ ಓಡಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಆಗ ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಯಾವ ಅಂಗರಕ್ಷಕರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಿದ್ದ ನಿನ್ನ ನೋಡಲು ಓಡಿ ಬಂದ ನನ್ನ ಮೈಗೆ ಸವರಿದ ಕಡ್ಡಿಗಳು ನನ್ನ ಮೈ ಕುಯ್ದಿದ್ದವು. ಆಗ ನನ್ನ ದೇಹದಿ ಇರುವ ಅದ್ಭಾವ ದೇವನ ಮುಖ ಹರಿದಿತ್ತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ನೋವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಸಹಿಸಿದೆ. ನೇಗಿಲು ಎಳೆವಾಗ, ಗಾಣದಿ ತಿರುಗುವಾಗ, ಚಾಟಿ ಏಟಿನ ನೋವುಣ್ಣವಾಗ, ಕಾಲಿಗೆ, ಮೂಗಿಗೆ,

ಮೊಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಅರಚಿದರೂ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಗಳ ನೆರವೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಾನಪ್ಪೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೇಹ ನನ್ನದು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ನಾನು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲವೇ... ನನ್ನದೇಹ ನನ್ನದು ಎಂದು ಆಗಾಗ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು! ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ನೋವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಎದುರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರ ನೆರವಿನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ನನಗೆ, ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ನಾ ಕಂಡ ದೇವನೊಬ್ಬ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನೀನೊಬ್ಬನೇ! ಹಸಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಅನ್ನವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟ ಪರಮ ವೈರಾಗ್ಯಮೂರ್ತಿ, ನನ್ನ ತಾಯ್ತನವನ್ನು; ನನ್ನ ಕಂದನಿಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಪಾಲಿನ ನಿಜ ದೈವ ನೀನು ಮಾತ್ರ.’

ಮಾತು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

‘ಹೇಳು ಅರ್ಬುದ... ಏಕೆ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ ನನ್ನ?’ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದ ಅರ್ಬುದ, ‘ನೀನು ಮಾತೆಯಲ್ಲವೆ! ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಹಾಲನೀಯುವವಳ ತಿಂದರೆ ದೇವ ಮೆಚ್ಚಿಯಾನೇ?’ ಮರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಸೂರ್ಯ ಸಂಜೆಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ತಾತ್ತಾರದ ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ,

‘ಸಕಲ ಜೀವಜಂತುಗಳಂತೆ ನಾನೂ ಮಾತೆಯೇ... ಎಲ್ಲ ತಾಯಂದಿರಂತೆ ನಾನೂ

ಕಂದಗಳಿಗೆ ಮೊಲೆಯೊಡಿಸುವಂ ಬಂದು ಜೀವಿ. ನನ್ನ ಕೆಚ್ಚಲಿರುವುದು ನನ್ನ ಕಂದಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೊರತು ಊರ ತುಂಬ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಬಾಯಿ ಹಾಕಲು ಅಲ್ಲ! ತಾಯಿ ಎಂದವರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮೈತಿಕ್ಕೆ ಮೇವಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆ ನಾ ಅವರ ತಾಯಾದೇನು?’ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆವೇಶದಿಂದಲೇ ನುಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಸತ್ಯದೇವತೆಯಾದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಅರ್ಬುದನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ‘ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ನೀನು ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ?’

‘ಇಲ್ಲ ತಾಯಿ, ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುವುದು ಹುಲಿಯ ಧರ್ಮವೇ? ಮೊಲವೋ, ಜಿಂಕೆಯೋ, ಎಮ್ಮೆಯೋ ಏನೋ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.’

ನಸುನಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ, ‘ನನ್ನಂತೆ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ದೇಹ, ಒಂದು ಬಾಳುವೆ, ಒಂದು ಜೀವವಿಲ್ಲವೇ? ಮಕ್ಕಳು-ಮರಿಗಳಲ್ಲವೇ? ಗೋವೊಂದೇ ಜೀವ; ಗೋವೊಂದೇ ದೈವ ಎಂಬ ಹುಲುಮಾನವರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಾ ಅರ್ಬುದ! ಎಲ್ಲರ ದೇಹವೂ ದೈವ ಮಂದಿರ.’

ಅರ್ಬುದ ತನ್ನ ಅಲ್ಪ ಮತಿಗೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೆನಪಾದವನಂತೆ ‘ಸೋದರಿ, ನೀನು ಜೀವಂತವಿರುವೆಯೇನು?’

‘ಇಲ್ಲ, ದೇಹತ್ತಾಗ ಮಾಡಿದೆ.’

‘ದೇಹತ್ತಾಗವೇ?’

‘ಹೌದು, ಸ್ಥಳೀಯವನ್ನಷ್ಟಿದೆ.’

‘ಜಿನರೇನು ನೀವೆಲ್ಲಾ?’

‘ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ನನ್ನದು ಅಪ್ಪಟ ನನ್ನ ಧರ್ಮ - ಹಸುವಿನ ಧರ್ಮ.’

ಇತ್ತ ಕಡೆ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಮಗಳೂ, ಅರ್ಬುದನ ಮಗನ ವಾಗ್ವಾದವು ಕಾಡನ್ನು ತುಂಬಿದೆ. ‘ತಿನ್ನು’ ಎನ್ನುವ ಅವಳು; ‘ತಿನ್ನಲಾರೆ’ ಎನ್ನುವ ಇವನು. ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಿಸುತ್ತಾ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಬುದರ ತಮ್ಮ ಸಾತ್ವಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ವದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಪಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪುಣ್ಯವತಿಯನ್ನು ಹುಲಿಯೊಂದು ಎದುರುಗಟ್ಟಿ ತಡೆದಿರುವುದು ಕಂಡ ಗೋಗಾಹಿ ಮಾಲಿಂಗ ಗೊಲ್ಲ, ಊರಿನತ್ತ ಓಡುತ್ತಾ, ‘ಅಯ್ಯೋ, ಪುಣ್ಯವತಿಯನ್ನು ಹುಲಿಯು ತಿನ್ನಲಿದೆ... ಹುಲಿಯು ಪುಣ್ಯವತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದೆ...’ ಎಂದು ಕೂಗಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ತಲಿಂದ ಆತನ ಬಳಗವೆಲ್ಲಾ ದೊಣ್ಣೆ, ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಆವೇಶದಿಂದ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in

ಇತರ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಸಂಸ್ಕೃತದ ‘ಪದ್ಮ ಮಹಾ ಪುರಾಣಂ’ ನಂದೋಪಾಖ್ಯಾನದ ಪ್ರಕಾರ, ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಪುಲಸ್ತರು ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಸುವಿನ ಹೆಸರು ನಂದೆ, ಹುಲಿಯ ಹೆಸರು ವ್ಯಾಘ್ರ.
2. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ‘ವೇದ ವ್ಯಾಸ ಕೃತ ಇತಿಹಾಸ’ ಸಮುಚ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ‘ಬಹುಲೋಪಾಖ್ಯಾನ’ವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಗೋವು-ವ್ಯಾಘ್ರ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಸುವಿನ ಹೆಸರು ಬಹುಲ, ಹುಲಿಯ ಹೆಸರು ಕಾಮರೂಪಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಶರಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭೀಷ್ಮರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು, ‘ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಲಾ ಎಂಬ ಹಸು ಹೇಳಿದ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ನನಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕು’ ಎಂದಾಗ, ಭೀಷ್ಮ ಈ ಬಹುಲೋಪಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. (ಗೋವಿನ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, 1998, ಸಂ: ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ. ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀ ಆದಿ ಚುಂಚನಗಿರಿ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠದ ದತ್ತಿ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು)